

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1709. usque ad annum 1714

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 90119266

§. 37. Facultatis Theologicæ Parisinæ deliberatio circa præfatum Regis
mandatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67615](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67615)

Sæc. XVIII. „abufu quorundam ingeniorum turbu-
 A. C. 1714. „lentorum perturbationem aliquam af-
 „ferri posse comperimus, Mandamus
 „vobis, ut ad literas pridie calendas
 „Martii a Nobis datas omnino vos con-
 „formetis, vobisque injungimus denuo,
 „quoad necesse fuerit, ut sine mor-
 „ulla, aut temperamento, Constitutio-
 „nem illam in Tabulas referatis ac De-
 „cano Syndicoque facultatis præcipi-
 „mus, ut hujus nostræ voluntatis exe-
 „cutioni invigilent. Curate hæc di-
 „ligenter, sic enim fert voluntas nostra.”

§. XXXVII.

*Facultatis deliberatio circa Regis
mandatum.*

Jam die vigesima octava Februarii Ro-
 hanius Cardinalis Facultatis Deca-
 num, Syndicum, & sex Seniores Do-
 ctiores ad se accersivit, quibus Papæ
 Constitutionem, Regisque literas præ-
 sentibus quibusdam Episcopis tradidit.
 Hi ergo deliberandi spatium petentes,
 die prima Martii in Aula Collegii Sor-
 bonici comitia celebrarunt, in quibus
 peracto solemnī Sacro Carolus de Rouge
 Facultatis Syndicus exposuit, Cardi-
 nalem Rohanium pridie ad se accersitis
 Doctoribus significasse, Regis mentem
 esse, ut Sacra Facultas remisso omni
 alio

alio negotio recipiendæ Constitutioni Sæc. XVIII.
 vacaret, eaque omnia decerneret, qui- A. C. 1714.
 bus illa, ut par est, plenam in Scholis
 obtineat auctoritatem: Tum Syndicus
 Regis literas, & Apostolicam Constitu-
 tionem prælegi iussit, quibus perlectis
 subjunxit, „oportere esse hæreses, juxta
 „Apostolum, sed singulari Dei Provi-
 „dentia nunquam non suscitari viros
 „fortes in fide, aliosque suprema au-
 „thoritate præpotentes, qui eas vel in
 „ipsis incunabulis suffocent, aut jam
 „adultas extinguant: atque hujusce
 „Divinæ bonitati & Providentiæ splen-
 „didum extare argumentum in hæresi
 „Janfeniana, quæ ut primum visa est
 „attolere caput, statim damnata ab
 „Innocentio X. Pontifice: tum sinuosos
 „in gyros, serpentis instar, sese cir-
 „cumvolvens ab Alexandro VII. novis
 „institutionibus, editoque formulario
 „contrita, ac demum per Clementem
 „XI. uno & altero profligata est diplo-
 „mate: hoc vero postremum Decre-
 „tam æternum fore sanctissimi Pontifi-
 „cis vigilantissimæ sollicitudinis monu-
 „mentum, quo nempe cernere est,
 „quanto amore, quanta cura supremus
 „ille Pastor oves sibi a Christo, cujus
 „vicarius est, commissas, abducat ab
 „pascuis venenatis; quanto lucis radio
 „offusas puritari Doctrinæ nebulas di-
 „scu-

Sæc. XVII. „scutiat, & dissipet, quam provido &
 A. C. 1714. „bili stipite virgulta dirumpat, ulti-
 „mas evellat fibras, & omnia elidat
 „semina. In hacce autem postulanda
 „Constitutione non satis prædicari posse
 „constans & religiosissimum studium
 „Christianissimi Regis, qui non minus
 „pro integritate fidei, quam pro Regni
 „administratione sollicitus, non solum
 „Regium, sed & vere sacerdotalem ani-
 „mum exhibet. Cæterum missam ad
 „sacram facultatem præsentem consti-
 „tutionem novum esse Augustissimi Re-
 „gis erga hunc sacrum Ordinem singu-
 „laris fiduciæ & amoris testimonium.
 „Itaque requirere se, ut sacra Fæ-
 „cultas solemnè decreto præfatam Bul-
 „lam summi Pontificis Clementis XI.
 „quæ incipit, *unigenitus Dei filius*, cum
 „debita reverentia, atque obsequio re-
 „cipiat, eamque una cum Regis literis
 „in suas Tabulas jubeat referri. provi-
 „deatque strictis cautionibus, etiam sub
 „pœna exclusionis e gremio sacre fa-
 „cultatis ipso facto incurrenda, nequis
 „contra decisiones, in ea contentas ali-
 „quid dicat, doceat, aut proponat,
 „illamque ulla ex parte violare aut la-
 „befactare præsumat ac demum in ea
 „Constitutione recipienda, eadem om-
 „nia præstet, quæ præstitit in admit-
 „tenda

„tenda altera Constitutione ejusdem Sæc. XVIII.
 „Clementis XI. quæ incipit, *Vineam* A. C. 1714.
 „*Domini Sabaoth*, &c. directa ad sacram
 „facultatem literis Regiis die 30. Men-
 „sis Augusti Anno 1705. decernatque
 „Regi optimo gratulationes, & gratia-
 „rum actiones amplissimas.”

Ardentius præ ceteris Carolus Wi-
 tassius Regius Theologiæ Professor con-
 tra Constitutionis acceptationem de-
 clamabat, exponens, I. concordari non
 posse, quod Facultas desuper deliberare,
 & omnino Constitutionem acceptare
 jubeatur, II. quod si Constitutionis ac-
 ceptationem restringere non licet, Theo-
 logis denegatur, quod Laicis scilicet
 Parlamento licuit, III. quod nesciatur,
 an in hoc negotio Facultas personam
 judicis, vel executoris, vel duntaxat
 Tabularii Bullam ad acta referentis,
 vel eam approbantis agat, IV. quod
 Rex Bullam statim, *pure & simpliciter*
 recipi jubeat, cum tamen ipsemet Noail-
 lius testetur, omnium consensu propo-
 sitiones ibi damnatas esse obscuras, &
 explicationes Roma nondum venisse,
 V. quod Noaillius circa Constitutionem
 nullum actum jurisdictionis exerceri in-
 hibeat, & Rex exemptis vetet, ne in
 hac occasione suis exemptionibus &
 privilegiis contra jus quoad iudicium
 in doctrina Episcopis competens utan-
 tur.

Hist. Eccles. Tom. LXVIII.

Ss tur

Sæc. XVIII. tur; proin Theologi omnes, utpote
A. C. 1714. Noaillio subjecti ejus censuram sper-
 nere non possint, nec ante illum suas
 ferre sententias. Denique ita conclusit:
his stantibus non possum suscipere Pontifi-
ciam Constitutionem nec eam habere ut Re-
gulam doctrinæ nostræ, morum ac disciplinæ.
 Nec deerant ex Doctoibus alii adhuc
 qui Noaillii mandato territi in hinc
 comitiis sua ferre suffragia recusarent;
 cum autem Syndicus hoc mandatum
 Facultatem nullatenus respicere cre-
 deret, sui officii duxit, ut Constitutio-
 nis negotium Facultati proponeret, il-
 ludque Doctorum deliberationi permit-
 teret. Igitur Franciscus Huart Facul-
 tatis Decanus desuper cum Magistris
 deliberare cæpit, cum autem res ab-
 solvi non posset, comitia ad diem ter-
 tiam ejusdem Mensis indixit. Præfixa
 die idem Syndicus retulit, quod ite-
 rum a Rohanio Cardinale Decanus una-
 cum sex senioribus fuisset accersitus,
 eisque secundæ ad S. Facultatem Re-
 gis literæ essent traditæ, quibus signifi-
 catum, Regem percepisse, nonnullos
 ex Magistris inchoatæ deliberationi
 moras injecisse, ejus vero voluntatem
 esse, ut sine cunctatione res absolvere-
 tut. His dictis Syndicus subjunxit
 „suarum partium esse, ut S. Faculta-
 „tem moneret, I. semper summa cum
 „ob.

„observantia, & sine ulla exceptione, Sæc. XVIII.
 „nullave adjecta clausula, receptas A. C. 1714.
 „fuisse a Sacra Facultate constitutiones
 „summorum Pontificum, a Rege ad
 „ipsam missas.,

II. „Præsentem constitutionem ab
 „Episcopis magno numero, jussu Re-
 „gio ad id speciatim congregatis, sum-
 „ma veneratione & obsequio accepta-
 „tam: tum subinde patentibus Regiis
 „literis ad supremum Senatam Pari-
 „siensem datis, ab eodem fuisse so-
 „lemni decreto relatam in acta Curix.,

III. „Sacram Facultatem Corpus
 „esse omnino liberum, Sedi Apostolicæ
 „immediate subiectum, quod sub unius
 „Christianissimi Regis auctoritate Co-
 „mitia sua habeat, & functiones seu
 „munia sua exercent.,

Postea Syndicus deliberationem con-
 tinuari petiit, quæ cum denuo absolvi
 non posset, Decanus comitia ad quin-
 tam Martii diem prorogavit, qua die
 Magister Legerus sermonem habuit ad
 Decanum ceterosque Magistros hujus
 tenoris:

*Venerabilis Decane, Patres
 Sapientissimi.*

„Nescio quo fato sacer Theologo-
 „rum Ordo, quem toties & tam felici
 „exitu christianissimi Reges in rebus
 „arduis

Sæc. XVIII. „arduis consultum habuere, eo ipso
A. C. 1714 „tempore, quo rerum Theologicarum
 „usu efflorescit maxime, eo despectus
 „venerit, ut in controversiis fidei in
 „ipsa Gallia excitatis nihil ab eo requi-
 „ratur nisi obedientia. Quod si suam
 „a sacra Facultate, ut moris erat, ju-
 „dicium doctrinale repeteretur, illa
 „non responsa dubia & ambigua re-
 „deret, non novarum litium semina
 „spargeret, sed & heterodoxis viam
 „salutis, sublato omni offendiculo, osten-
 „deret, & orthodoxis depulsa caligine
 „antiquam fidem & priscos mores alle-
 „reret, quemadmodum sæpe alias, sed
 „præsertim temporibus Francisci Regis
 „Christianissimi factum est, præclara
 „illa Catholicæ Doctrinæ contra Lu-
 „theranos declaratione, quam in hoc
 „sacro cætu, non sine novo admiratio-
 „nis & gratulationis sensu nuper au-
 „divimus. „

„Verum impræsentiarum nihil vobis
 „PP. S. S. præscribitur præter obse-
 „quium. Cum ergo teste Apostolorum
 „Principe, summa Religionis Deum
 „timere sit, & Regem honorificare:
 „Censeo Christianissimæ Majestati ob-
 „temperandum: forsan simplici illo,
 „ut par est, obsequio, Facultas tot
 „liunde virtutibus decorata, digna hæ-
 „bebitur, ad quam Rex Christianissi-
 „mus,

„mus, si quod contentionis, quod Deus Sæc. XVIII.
 „avertat, circa fidem emerferit, more A. C. 1714.
 „decessorum & suo recurat. Itaque
 „si ita vobis visum fuerit PP. SS. sit
 „hæc vestra Conclusio: *Constitutio Cle-*
mentis undecimi Pontificis maximi, quæ
incipit: UNIGENITUS, unacum duabus
litteris Regiis, commentariis inscribenda;
dirigantur ad Augustissimam Majestatem
duodecim seniores Magistri, qui obsequium
semper paratum polliciti, novum in tuenda
disciplina præsidium implorent.

Absoluta hac deliberatione tres
 Scrutatores collatis & numeratis Ma-
 gistrorum suffragis compererunt, ex
 centum viginti octo Magistris sexaginta
 & octo unacum Doctore Humbeloto
 censuisse, Constitutionem cum reve-
 rentia esse acceptandam, sexdecim
 unacum Magistro Legero pronuntiasse,
 eam inferendam esse tabulis S. Facul-
 tatis, tredecim vero cum Doctore Lam-
 berto, obtemperandum Regi, & non de-
 liberandum, ceteris in diversa abeunti-
 bus, cum ergo potissimi in Constitutio-
 nem ad acta referendam, proin etiam in
 illius observantiam, Regique acceptatio-
 nem urgenti obedientiam præstari con-
 sensissent, de condenda Facultatis con-
 clusione & decreto agebatur: tum vero
 levis orta est altercatio circa tenorem
 verborum, quibus præfatam conclusio-
 nem

Sæc. XVIII. nem Decanus pronuntiaret, postquam
A. C. 1714. vero a nonnullis Doctor Legerus ro-
 gatus fuerat, ut quibus verbis eam
 exprimendam esse censeret, hic una-
 cum Magistro de La Rue his usus est
 verbis. *Censet S. Facultas, Constitutio-*
nem esse suscipiendam cum summa Reveren-
tia, & in commentariis S. Facultatis una-
cum duabus Regiis literis inscribendam.
 Hac conclusione, ne uno quidem ex
 Magistris refragante, approbata, Sacra
 Facultas eam typis mandari curavit
 sub hoc titulo: *Decretum S. Facultatis*
Theologicæ Parisiensis super Constitutione
S. D. N. Papæ Clementis XI. lata adver-
sus librum, cui titulus est Gallice: Le
nouveau &c. quæ incipit: Unigenitus,
recipienda & observanda. Postmodum
 Sacra Facultas iisdem inhærendo,
 quæ acta & Decreta sunt in recipienda
 altera Bulla ejusdem sanctissimi Pon-
 tificis, quæ incipit, *vineam Domini Sa-*
baoth, sic effata est.

I. „Constitutionem summi Pontifi-
 „cis Clementis Papæ XI. quæ incipit:
 „*Unigenitus Deus filius* summa cum re-
 „verentia atque obsequio S. Facultas
 „recepit & amplexa est. „

II. „Præfatam constitutionem iussit
 „una cum literis Regiis suos in Com-
 „mentarios referri. „

III.

III. „Omnibus & singulis Magistris, Sæc. XVIII.
 „Doctoribus, Baccalaureis & Candi- A. C. 1714.
 „tatis præcepit, ut pari etiam obsequio
 „dictam Bullam seu Constitutionem co-
 „lant, & observent; prohibuitque sub
 „pœna ipso facto incurrenda exclu-
 „sionis ab omni gradu, & spe Magisterii,
 „ne quis scripto factoque definitis in
 „dicta Bulla ullatenus advesetur.,

IV. Nominavit D. Decanum, & sex
 „seniores cum D. Syndico, qui Sere-
 „nissimo Principi Eminentissimo Car-
 „dinali de Rohan actis gratiis ob singu-
 „larem erga sacrum ordinem & Ma-
 „gistros benevolentiam, ipsi renuntient,
 „quid a Sacra Facultate hodierna die
 „sancitum fuerit, rogentque ut pro ea,
 „qua pollet, apud Regem Christianif-
 „simum gratia, impetrare velit sacræ
 „Facultati copiam per Sapientissimos
 „Magistros, Decanum, sex seniores &
 „Syndicum adeundi Regiam Majesta-
 „tem, ad gratulandum ipsi perpetuam
 „& constantem voluntatem de religio-
 „ne & Ecclesia bene merendi, simul-
 „que ad referendas amplissimas gra-
 „tias ob missam ad sacrum Ordinem,
 „quod magno ille ducit honori, Apo-
 „stolicam Constitutionem.,

Die ergo decima quarta Martii De-
 canus & sex seniores Magistri unacum
 Syndico Versalias se contulerunt, ubi

Sæc. XVIII. a Cardinale Rohanio in secretis Regis
A. C. 1714. cubiculum honorifice admissi Regem
 salutarunt, eique amplissimas & hu-
 milissimas gratias retulere, ob missam
 ad sacrum ordinem singulari benigni-
 tate recentem Clementis XI. constitu-
 tionem. Deputatos summa cum humi-
 nitate excepit Rex optimus, & audita
 Deputatorum Antiquioris brevi ora-
 tione, pro nativa sua gratia & Maje-
 state reposuit: Mihi maxime grata &
 accepta fuere, quæ ad recipiendam &
 observandam constitutionem Facultas
 decreverat, duxi mei esse officii
 hanc a summo Pontifice postulare con-
 stitutionem adversus librum, quem
 Nos ipsi exitiosum esse modo assevera-
 bamus, eamque directam volumus ad
 Theologorum Parisiensium Ordinem,
 quem plurimi semper feceram, & bene-
 vola ac propensa voluntate prosequerem;
 in facultate Parisiensi certam fi-
 duciam semper habui, firma spe du-
 ctus, fore, ut nunquam illa a pristino
 suo erga religionem amore, & studio
 deficeret; non dubito, quin Facul-
 tatis decretum quantocius typis
 mandetur, ac Juris publici fieret, cum
 æquum sit & rationi maxime consenta-
 neum, ea, quæ sunt optima, latissi-
 me diffundi: cæterum moneo ac
 jubeo, ut caute Facultas provideat,
 ne

ne quid in scholis contingat, quod Sæc. XVIII.
 debitam constitutioni Apostolicæ reve- A. C. 1714.
 rentiam, vel minimum lædere aut dam-
 natis in ea propositionibus favere pos-
 sit, adeoque sedulo invigiletis omnibus
 arcendis, propulsandisque opinionum
 placitis, quæ Jansenianam redoleant
 hæresin, religioni æque ac Regni tran-
 quillitati adversam. Demum Rex Re-
 giam opem & auctoritatem Facultati
 pollicebatur, quam ea promptam semper
 ac paratam, ubi adimplendi officii
 ratio postulabit, expertura esset.

§. XXXVIII.

Regis literæ ad eandem Facultatem.

Quamvis Facultas unanimi consensu Acta 18°
 decretum suum typis editum Regi decret.
 tanquam publicum & solemne suæ in S. Facult.
 Sedem Apostolicam, atque in Regiam pag. 77.
 voluntatem reverentiæ & obedientiæ
 monumentum exhibuerit, ac proin-
 juxta ipsas Facultatis leges & usum
 illud in rem judicatam transferit, ob-
 strepere tamen postea audebant vi-
 ginti octo Magistri, querentes, Decre-
 tum hoc inconsulta Facultate fuisse
 typis mandatum; eapropter postula-
 runt, ut iterum Magistrorum suffragia
 numerarentur, expenderenturque. Hu-
 lotius insuper palam declarabat in

Ss 5

Fa-